

MAŁY EKSPERYMENTATOR

Projekt edukacyjny dla dzieci 5–6-letnich

Czas realizacji: cały rok szkolny
Częstotliwość: 1 spotkanie w miesiącu
Grupa: dzieci 5–6-letnie

1. Idea projektu

„Mały Eksperymentator” to całoroczna przygoda z nauką. Dzieci poznają świat poprzez samodzielne działanie, eksperymentowanie i odkrywanie zależności.

Nie podajemy gotowych odpowiedzi. Najpierw pytamy:

„Jak myślisz, co się wydarzy?”

Potem:

„Sprawdźmy!”

A na końcu:

„Co odkryliśmy?”

Projekt rozwija ciekawość poznawczą, myślenie przyczynowo-skutkowe, umiejętność obserwacji, formułowania przewidywań i wyciągania prostych wniosków.

2. Cel główny

Rozwijanie naturalnej ciekawości świata i myślenia naukowego poprzez wykonywanie prostych, bezpiecznych eksperymentów.

3. Cele szczegółowe

Dziecko:

- zadaje pytania dotyczące otaczającego świata,
- przewiduje możliwy wynik doświadczenia,
- obserwuje przebieg eksperymentu,
- porównuje wyniki,
- dostrzega proste zależności przyczynowo-skutkowe,
- poznaje podstawowe zjawiska fizyczne i chemiczne,
- rozwija koncentrację i logiczne myślenie,
- doskonali umiejętność współpracy,
- bezpiecznie korzysta z prostych materiałów i przyborów,
- dokumentuje swoje odkrycia poprzez rysunek lub prosty zapis.

🔬 4. ROCZNY PLAN EKSPERYMENTÓW

WRZESIEŃ – „Tajemnicze mieszanie”

Eksperyment: Co się rozpuszcza w wodzie?

Sprawdzamy: sól, cukier, piasek, mąkę, olej.

Pytanie: Czy wszystko znika w wodzie?

PAŹDZIERNIK – „Kolorowa wędrówka”

Eksperyment: Wędrująca woda.

Wykorzystujemy kubeczki z kolorową wodą i papierowe ręczniki.

Pytanie: Czy woda potrafi „wędrować”?

LISTOPAD – „Co pływa, a co tonie?”

Eksperyment: Próba pływania.

Dzieci przewidują wynik, a następnie sprawdzają różne przedmioty.

Pytanie: Od czego zależy, czy coś pływa?

GRUDZIEŃ – „Magiczny balon”

Eksperyment: Balon napełniany bez dmuchania – soda i ocet.

Pytanie: Czy można nadmuchać balon bez użycia ust?

Dzieci obserwują powstawanie gazu.

STYCZEŃ – „Powietrze ma siłę”

Eksperyment: Balon i ruch.

Sprawdzamy, co dzieje się, gdy wypuszczamy powietrze z balonu.

Pytanie: Czy niewidoczne powietrze może coś poruszyć?

LUTY – „Tęczowa nauka”

Eksperyment: Tworzymy kolory.

Mieszamy podstawowe kolory i obserwujemy powstawanie nowych barw.

Pytanie: Ile kolorów możemy stworzyć?

MARZEC – „Magnes – niezwykła siła”

Eksperyment: Co przyciąga magnes?

Dzieci sprawdzają różne przedmioty.

Pytanie: Czy magnes przyciąga wszystko?

KWIECIEŃ – „Deszczowa chmura”

Eksperyment: Chmura w słoiku – woda, pianka i barwnik.

Obserwujemy, jak „deszcz” przechodzi przez warstwę pianki.

Pytanie: Jak powstaje deszcz?

MAJ – „Tajemnica światła”

Eksperyment: Światło i cień.

Latarka, przedmioty o różnych kształtach i ekran.

Pytanie: Dlaczego powstaje cień?

CZERWIEC – „Wielki dzień eksperymentów”

Dzieci wybierają swoje ulubione doświadczenia z całego roku.

Organizujemy:

FESTIWAL MAŁEGO EKSPERYMENTATORA

Dzieci prezentują doświadczenia rodzicom lub młodszej grupie.

🧪 5. STAŁY SCHEMAT KAŻDEGO EKSPERYMENTU

1. PYTANIE
Co chcemy sprawdzić?

2. PRZEWIDYWANIE
Jak myślisz, co się wydarzy?

3. EKSPERYMENT
Sprawdźmy!

4. OBSERWACJA
Co widzimy?

5. WNIOSEK
Czego się dowiedzieliśmy?

6. DOKUMENTACJA
Dziecko rysuje doświadczenie lub zaznacza jego wynik.

6. KODEKS MAŁEGO EKSPERYMENTATORA

Mały Eksperymentator:

- uważnie słucha instrukcji,
- pracuje bezpiecznie,
- nie próbuje doświadczeń samodzielnie bez osoby dorosłej,
- nie wkłada materiałów do ust,
- obserwuje i cierpliwie czeka na wynik,
- może się pomylić – błąd pomaga nam się uczyć,
- szanuje pomysły innych,
- po eksperymencie pomaga posprzątać.

7. FINAŁ

Na zakończenie roku każde dziecko otrzymuje:

DYPLOM MAŁEGO EKSPERYMENTATORA

za ciekawość, odwagę zadawania pytań,
uważne obserwowanie i radość odkrywania,
jak działa otaczający nas świat.

Hasło projektu:

„Pytam. Przewiduję. Sprawdzam. Odkrywam!”

Mały Eksperymentator – 3/4 lata

Czas: cały rok szkolny
Częstotliwość: 1 eksperyment w miesiącu

Miesiąc	Eksperyment	Co robimy?
Wrzesień	Mieszamy kolory	Łączymy żółty, czerwony i niebieski, obserwując nowe kolory.
Październik	Co jest ciężkie, co lekkie?	Porównujemy liście, kasztany, szyszki i kamyki.
Listopad	Woda lubi się bawić	Przelewamy, nalewamy, mieszamy i sprawdzamy, co pływa.
Grudzień	Lód – zimny skarb	Dotykamy lodu i obserwujemy jego topnienie.
Styczeń	Balon pełen powietrza	Nadmuchujemy balony i sprawdzamy, co potrafi zrobić powietrze.
Luty	Magnes przyciąga!	Sprawdzamy, które przedmioty magnes przyciąga, a których nie.
Marzec	Co wyrośnie z ziarenka?	Zakładamy hodowlę fasoli i obserwujemy zmiany.
Kwiecień	Tęczowa woda	Łączymy kolory i obserwujemy ich mieszanie.

Maj	**Bańkowe czary**	Tworzymy bańki i sprawdzamy, jak długo potrafią latać.
Czerwiec	**Słońce i cień**	Szukamy cienia, obserwujemy jego kształt i wielkość.

Stały rytm zajęć

Dla tej grupy wystarczą cztery proste kroki:

PATRZĘ → ZGADUJĘ → SPRAWDZAM → ODKRYWAM

Nauczyciel może pytać:

- **Co widzisz?**
- **Jak myślisz, co się stanie?**
- **Sprawdźmy!**
- **Co się zmieniło?**
- **Jak myślisz, dlaczego?**

Ważna różnica między grupami

3–4 lata – „Mały Eksperymentator”
→ doświadcza, dotyka, obserwuje, porównuje, nazywa.

5–6 lat – „Mały Eksperymentator”
→ przewiduje, eksperymentuje, porównuje wyniki, formułuje proste wnioski.

Dzięki temu **możesz prowadzić ten sam projekt w całej ochronce**, ale dostosować poziom do wieku.